

Verslag 2022/03 - Verslag aan de regering

Uitgebracht op eigen initiatief

Artikel 111 van de wet van 30 december 1992 houdende sociale en diverse bepalingen

**Actualisatie 2022 - Voorafbeelding van de begroting 2023 -
Meerjarenramingen 2024-2027**

Inhoud

Samengevat.....	2
1 Voorafgaandelijke opmerkingen.....	3
2 Ontvangsten.....	3
2.1 Bijdragen	4
2.2 Overheidsfinanciering.....	4
3 Voorafnames.....	7
4 Te financieren behoeften.....	8
5 Geconsolideerd eindresultaat.....	9

Samengevat

In dit document brengt het Comité verslag uit over de budgettaire situatie van het Globaal Financieel Beheer van de Zelfstandigen. Het Comité betreurt dat zowel de technische ramingen van juni 2022 als de voorlopige ramingen voor 2023 en de meerjarenramingen voor 2024-2027 een negatief geconsolideerd eindresultaat kennen. Er dient echter op gewezen dat het tekort in 2022 grotendeels te wijten is aan de terugbetaling in 2022 van bedragen die het globaal beheer in 2021 te veel ontving in het kader van de evenwichtssubsidie en voor de alternatieve financiering van de zorgsector. Voor de volgende jaren is de toename van de te financieren behoeften groter dan de toename van de ontvangsten.

In dit verslag vestigt het Comité ook de aandacht op het volgende:

- Het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen ondervindt nog steeds de financiële gevolgen van de coronacrisis en heeft ook te lijden onder de huidige moeilijke sociaal-economische context.
- Tijdens deze legislatuur heeft de federale regering een reeks nieuwe beleidsmaatregelen genomen waarvoor geen structurele overheidsfinanciering werd voorzien. Voor deze maatregelen werd ofwel i) niet gespecificeerd hoe de budgettaire gevolgen voor de regeling zouden worden gecompenseerd, of ii) uitdrukkelijk voorzien in de financiering van de maatregelen via de evenwichtssubsidie. Het ABC herhaalt zijn bezorgdheid over deze manier van werken.
- Vanaf 2023 wordt het bedrag van de alternatieve financiering berekend op basis van percentages waarin de effecten van de tax shift en de mini-tax shift zijn verwerkt. Er heeft echter nog geen wettelijke aanpassing plaatsgevonden van de wettelijke minimumbedragen, waardoor de huidige minimumbedragen nog geen rekening houden met de effecten van de tax shift.
- De wettelijke bepalingen die aangeven hoe het voorlopige bedrag van de evenwichtsdotatie in de voorafbeelding moet worden vastgesteld maken het onmogelijk om te zien wat het reële resultaat van het globaal beheer is. Het ABC beveelt dan ook aan om de wettelijke bepalingen aan te passen met het oog op meer transparantie over de werkelijke situatie van het Globaal Financieel Beheer.
- Vanaf 2022 zal het bedrag van de beperkte tussenkomst voor de sector geneeskundige verzorging opnieuw worden berekend op basis van het groeipercentage van de bijdragenontvangsten. Het Comité herhaalt zijn verzoek om voor de jaren 2022 en 2023 het bedrag van de beperkte tussenkomst te blijven koppelen aan de evolutie van de gezondheidsindex. De coronacrisis zorgt immers voor een atypisch verloop van de bijdragenontvangsten.

1 Voorafgaandelijke opmerkingen

Deze begrotingsoefening:

- houdt rekening met de economische parameters zoals die in juni 2022 werden gepubliceerd door het Federaal Planbureau;
- omvat naast de voorafbeelding 2023 en de meerjarenramingen 2024-2027 ook een actualisatie van de gegevens van de begroting 2022.

De opmaak van de voorafbeelding 2023 en de meerjarenraming 2024 - 2027 werd om twee redenen bemoeilijkt:

- ten eerste zijn ramingen op langere termijn moeilijker te maken in een verslechterende en onzekere socio-economische context (impact van de coronacrisis, geopolitieke problemen, inflatie).
- ten tweede is er voor de komende periode enige onzekerheid over de omvang van de overheidsfinanciering¹ en de berekening van de beperkte tussenkomst (§ 1bis) in de geneeskundige verzorging.

Omwille hiervan moeten de resultaten van deze begrotingsoefening met enige voorzichtigheid worden gelezen.

2 Ontvangsten

In de technische ramingen van juni 2022 bedragen de totale ontvangsten 8,2 miljard euro voor 2022, ofwel 167 miljoen euro meer dan bij de begrotingscontrole 2022² (tabel 1). Deze verbetering is bijna volledig toe te schrijven aan een hogere inschatting van de inkomsten uit bijdragen (cf. 2.1).

Voor de periode 2022-2027 vertonen de geraamde ontvangsten een positief verloop. Deze vooruitgang is in grote mate toe te schrijven aan de verwachte groei van de sociale bijdragen van de zelfstandigen maar ook aan de cijfers van de overheidsfinanciering³ (cf. 2.2).

Tabel 1. Geraamde ontvangsten Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR (lopende prijzen), 2022-2027

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Bijdragen	4.891.212.893	5.064.532.698	5.192.844.485	5.696.316.159
Overheidsfinanciering	3.051.911.000	3.060.607.000	3.506.893.573	4.051.798.578
Diverse ontvangsten	1.900.353	2.001.066	2.036.009	2.036.009
Financiële opbrengsten	49.410.204	34.326.790	42.594.699	42.741.934
Totale ontvangsten	7.994.434.450	8.161.467.554	8.744.368.766	9.792.892.680

Bron: dienst Financiën RSVZ

¹ Wet van 18 april 2017.

² Begrotingscontrole 2022 zoals goedgekeurd door de Raad van Beheer van het RSVZ op 2 juni 2022.

³ Hoewel de wettelijke bepalingen voor de vaststelling ervan nog niet definitief zijn voor de jaren vanaf 2023.

2.1 Bijdragen

Sociale bijdragen

In de technische ramingen van juni 2022 worden de ontvangsten uit sociale bijdragen ten opzichte van de begrotingscontrole naar boven herzien met 189 miljoen euro (tabel 2). Dit wordt hoofdzakelijk verklaard door een actualisering van de bedragen o.b.v. de laatste beschikbare gegevens (beperkte impact van de betaalfaciliteiten die in het kader van de crisis werden toegekend en verbetering van het geraamd bedrag van de bruto-inkohieringen 2022 (zonder regularisaties). Er wordt in deze nieuwe ramingen eveneens rekening gehouden met de uitbreiding van de regeling 'primostarters' voor de kunstenaars. Deze maatregel betekent een daling van de ontvangsten met 56.674 euro.

Er dient opgemerkt dat het, gezien de onzekere socio-economische situatie, zeer moeilijk is de bijdrageontvangsten voor de komende jaren te ramen.

Bijdragen ten laste van de vennootschappen

In de technische ramingen van juni 2022 worden de ontvangsten uit vennootschapsbijdragen naar beneden herzien met 15,3 miljoen euro (tabel 2). De nieuwe ramingen houden rekening met de laatste beschikbare statistieken en dus met een stijging van het aantal kleine en een daling van het aantal grote vennootschappen. De neerwaartse herziening is echter hoofdzakelijk toe te schrijven aan het feit dat de wettelijke bepalingen voor 2022 nog niet zijn bekendgemaakt. De uiterste betaaldatum voor de vennootschapsbijdrage werd uitgesteld naar een later, nog onbekende datum. De ramingen voor 2023 zijn gebaseerd op de voor 2022 beschikbare informatie en houden rekening met de gevolgen van het verschuiven van de uiterste betaaldatum in 2022 en met een procentuele toename van het aantal faillissementen (5%) als gevolg van de "post-Covid"-periode.

In de meerjarenramingen, gaat men ervan uit dat de coronacrisis vanaf 2024 geen impact meer zal hebben op de ontvangsten uit vennootschapsbijdragen.

Tabel 2. Geraamde ontvangsten uit bijdragen, Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2022-2027

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Sociale bijdragen	4.618.290.421	4.807.320.006	4.915.920.433	5.424.682.272
Vennootschapsbijdragen	264.122.472	248.812.692	268.524.052	263.233.887
PMP-bijdragen	5.300.000	5.300.000	5.300.000	5.300.000
P2P-bijdragen	3.500.000	3.100.000	3.100.000	3.100.000
Totale bijdragen	4.891.212.893	5.064.532.698	5.192.844.485	5.696.316.159

Bron: dienst Financiën RSVZ

2.2 Overheidsfinanciering

Het bedrag van de alternatieve financiering is in de technische raming van juni 2022 ongewijzigd gebleven ten opzichte van de begrotingscontrole. Het bedrag van de jaarlijkse rijkstoelage werd daarentegen met 8,7 miljoen euro verhoogd naar aanleiding van nieuwe inflatiehypothesen.

Er moet ook opgemerkt dat de cijfers m.b.t. de overheidsfinanciering voor het jaar 2022 twee correcties omvatten voor het boekjaar 2021 :

- Ten eerste werd een correctie doorgevoerd op het bedrag van de alternatieve financiering uit BTW naar aanleiding van de herziening van het bedrag van de saldo-financiering die bestemd is voor de sector geneeskundige verzorging⁴. Het negatieve saldo van de sector geneeskundige verzorging voor het boekjaar 2021 is uiteindelijk kleiner gebleken dan aanvankelijk geraamd. Hierdoor ontvingen de globale beheren voor dat boekjaar een te hoog bedrag aan saldo-financiering (§ 1 quater). Om dit te corrigeren moeten de globale beheren in 2022 een deel van het ontvangen bedrag terugstorten aan de Schatkist. Voor het Globaal Financieel Beheer van de zelfstandigen gaat het om 55.800 duizend euro^{5,6}.
- Een tweede correctie werd doorgevoerd op het bedrag van de evenwichtsdotatie. Op het ogenblik van de begrotingscontrole 2022 werd immers vastgesteld dat het in en voor 2021 ontvangen bedrag van de evenwichtsdotatie 650.626 duizend EUR te hoog was⁷. Aangezien de rekeningen voor 2021 reeds zijn afgesloten moet de terugbetaling aan de Schatkist en de boekhoudkundige verwerking van deze terugbetaling in 2022 gebeuren, na publicatie van de wettelijke bepalingen. Omdat het bedrag van deze negatieve regularisatie hoger is dan het bedrag van de evenwichtsdotatie 2022, is het bedrag van de evenwichtsdotatie in de technische raming negatief.

Tabel 3. Geraamde ontvangsten uit overheidsfinanciering Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2022-2027

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Alternatieve financiering	2.833.809.000	2.833.809.000	3.076.170.573	3.591.349.578
Rijkstoelage	218.102.000	226.798.000	430.723.000	460.449.000
• Jaarlijkse rijkstoelage	408.812.000	417.508.000	430.723.000	460.449.000
• Evenwichtsdotatie	-190.710.000	-190.710.000	0	0
Totale overheidsfinanciering	3.051.911.000	3.060.607.000	3.506.893.573	4.051.798.578

Bron: dienst Financiën RSVZ

⁴ De sector Geneeskundige Verzorging wordt gefinancierd met eigen ontvangsten van het RIZIV en met een beperkte financiële tussenkomst vanuit de Globale beheren (§ 1 bis). Het verschil tussen deze ontvangsten enerzijds, en de behoeften van de sector Geneeskundige Verzorging anderzijds, wordt gedekt door een saldo-financiering. Beide Globale Beheren voorzien in die saldo-financiering. Ter compensatie ontvangen zij via het mechanisme van de alternatieve financiering een deel van de BTW-opbrengsten om deze uitgaven volledig te ondervangen.

⁵ Voor het Globaal Financieel Beheer van de werknemers gaat het om 557.653 duizend euro.

⁶ Zie ook advies ABC 2022/09 'Bedragen van de bijkomende geldmiddelen voor de sector geneeskundige verzorging voor 2021 en 2022'

⁷ Zie ook advies ABC 2022/08 'Bedragen van de evenwichtsdotatie 2021 en 2022'

Het ABC wenst verder nog twee zaken op te merken :

1. Alternatieve financiering

In de periode 2017-2020 werd een bijkomend bedrag aan alternatieve financiering toegekend aan de globale beheren om de gevolgen van de tax shift te ondervangen. De globale beheren raamden de werkelijke kost van de maatregelen tax shift. Dit gecorrigeerd bedrag had vanaf 2021 geïntegreerd moeten worden in de percentages voor de berekening van het basisbedrag van de alternatieve financiering⁸. Die integratie werd echter uitgesteld omwille van de impact van de coronacrisis op de fiscale ontvangsten⁹. In 2021 ontvingen de globale beheren daarom forfaitaire bedragen. De voor 2022 toegekende bedragen zijn eveneens forfaitair maar omvatten de geraamde reële kosten van de tax shift-maatregelen en van de nieuwe mini-taks shift. De raming voor 2023 past de nieuwe percentages toe op de fiscale ontvangsten die de FOD Financiën in juni 2022 heeft meegedeeld. Tot dusver gebeurde echter nog geen wettelijke aanpassing van de wettelijke minimumbedragen. Momenteel zijn deze minimumbedragen nog de bedragen zonder de integratie van het percentage tax shift.

2. Evenwichtsdotatie

Op dit ogenblik heeft het RSVZ voor 2023 en de jaren daaropvolgend 0 EUR ingeschreven voor de evenwichtsdotatie. De wet op de financiering van de sociale zekerheid¹⁰ stelt echter dat op het moment van de opmaak van de voorafbeelding van de begroting, in de begroting van de FOD Sociale Zekerheid een voorlopig bedrag wordt ingeschreven dat gelijk is aan het aan het groeipercentage van de gemiddelde gezondheidsindex aangepaste bedrag van de evenwichtsdotatie van het jaar voordien.

Het ABC heeft een fundamenteel voorbehoud bij deze werkwijze¹¹. Het wijst erop dat het mechanisme van de evenwichtsdotatie een systeem van saldo-financiering is, bedoeld om tekorten in de globale beheren te ondervangen. Door op de voorgeschreven manier te werk te gaan (art. 24§1 van de wet van 18 april 2017), is het echter in deze fase van de begrotingsopmaak niet mogelijk het werkelijke resultaat (bonus of tekort en de omvang ervan) van de globale beheren te zien. Volgens het ABC is het daarom aangewezen om de wettelijke bepaling aan te passen met het oog op meer transparantie over de werkelijke toestand van het Globaal Financieel Beheer.

---

⁸ Voor de periode 2017-2020 werd een bijkomend forfaitair bedrag uit de alternatieve financiering voorzien ter compensatie van i) het inkomstenverlies als gevolg van de vermindering van de percentages van de sociale bijdragen, van de gelijkschakeling van het minimumpensioen van de zelfstandigen met dat van de werknemers en van ii) de bijkomende uitgaven voor een aantal verbeteringen van het statuut waartoe in het kader van de tax shift werd beslist.

⁹ Voor de integratie moeten de percentages die vooraf genomen worden op de opbrengsten uit de BTW en de roerende voorheffing, worden aangepast aan de hand van formules die in de wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid (art 13, § 1) zijn ingeschreven. Men is er echter vanuit gegaan dat de fiscale opbrengsten te sterk geïmpacteerd werden door de coronacrisis en dus geen adequate basis vormden om deze operatie uit te voeren. Voor 2021 werd dus een forfaitair bedrag aan alternatieve financiering vastgelegd. Zie ook ABC-advies 2020/20 'Ontwerp van Programmawet' van 3 november 2020.

¹⁰ Wet van 18 april 2017 houdende hervorming van de financiering van de sociale zekerheid. Voor het zelfstandigenstelsel gaat het om artikel 24, § 1.

¹¹ Tijdens de voorgaande begrotingsoefeningen werd trouwens van deze wetsbepaling afgeweken wegens de grote onzekerheid die de coronacrisis met zich meebracht.

Het ABC stelt voor om:

- geen evenwichtsdotatie op te nemen in de technische ramingen die aan het begrotingsconclaaf voorafgaan;
- pas een evenwichtsdotatie in de begrotingstabel in te schrijven na afloop van het begrotingsconclaaf en dit voor zover er sprake zou zijn van een tekort. Het desgevallende bedrag van de evenwichtsdotatie zou dan overeenstemmen met de omvang van het geraamde tekort na het conclaaf¹².

3 Voorafnames

In de technische raming van juni 2022 werden de ramingen van de voorafnames (tabel 4) naar beneden bijgesteld omwille van een lagere inschatting van de financiële lasten verbonden aan beleggingen in OLO's en van de jaarlijkse taks op de effectenrekeningen¹³.

Wat de administratiekosten betreft, herhaalt het Comité nog een keer zijn bezorgdheid over de impact van de opeenvolgende besparingsoperaties¹⁴ op de goede werking van het RSVZ¹⁵ en de kwaliteit van de dienstverlening aan de zelfstandigen.

Voor de komende jaren wordt een stijging van de voorafnames verwacht (van 366 miljoen EUR in 2023 naar meer dan 402 miljoen EUR in 2027). Die stijging is hoofdzakelijk toe te schrijven aan een toename van de overdrachten naar het RIZIV¹⁶. De overdracht wordt berekend op basis van het aantal zelfstandigen met een gemengde loopbaan. Aangezien deze groep stelselmatig groter wordt, neemt ook de jaarlijkse overdracht in omvang toe¹⁷.

---

¹² De evenwichtsdotatie van het stelsel van de zelfstandigen mag niet minder bedragen dan 1/9e van de evenwichtsdotatie die aan het stelsel van de werknemers wordt toegewezen, zonder dat dit aanleiding mag geven tot een boni in het stelsel van de zelfstandigen.

¹³ Er kon in het kader van deze begrotingsoefening een meer precieze berekening worden gemaakt van deze lasten.

¹⁴ Jaarlijkse besparing van 150 miljoen euro voor de overheid tussen 2021 en 2024, alsook jaarlijkse onderbenutting die sinds 2012 aan de openbare instellingen van sociale zekerheid wordt opgelegd.

¹⁵ Zie onder andere ABC-verslag 2021/02 'Voorstel van begrotingscontrole' van 30 maart 2021.

¹⁶ Het gaat om een financiële stroom naar het RIZIV die bedoeld is voor de financiering van de geneeskundige verzorging voor de zelfstandigen in bijberoep en de gepensioneerden die actief zijn na het pensioen.

¹⁷ Zie ook Verslag 2022/02 van 1 april 2022 'Voorstel van begrotingscontrole 2022 – meerjarenramingen 2023 – 2027'.

Tabel 4. Geraamde voorafnames Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen in EUR, 2022-2027

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Administratiekosten	139.478.073	139.674.842	140.372.417	140.229.457
• RSVZ	94.474.322	94.474.322	97.480.573	91.009.137
• Diensten derden	43.806.381	43.982.449	41.644.240	47.912.400
• Diverse uitgaven RSVZ	1.197.370	1.218.071	1.247.604	1.307.920
Financiële lasten	36.760.836	35.453.004	41.129.754	42.731.188
Overdrachten RIZIV	174.795.533	174.795.533	184.375.350	219.450.530
Totale voorafnames	351.034.442	349.923.379	365.877.521	402.411.175

Bron: dienst Financiën RSVZ

4 Te financieren behoeften

Met een bedrag van 8,5 miljard euro liggen de te financieren behoeften (tabel 5) in de technische ramingen van juni 2022 83,7 miljoen euro hoger dan in de begrotingscontrole 2022. Deze stijging is voornamelijk toe te schrijven aan een toename van de verwachte uitgaven in de pensioensector (+31,2 miljoen EUR), in de sector uitkeringen van het RIZIV (+ 38,1 miljoen EUR) en aan de tijdelijke crisismaatregelen (+ 15,9 miljoen EUR). De stijgingen zijn in belangrijke mate het gevolg van de inflatie en van de volumefactoren maar ook van een reeks nieuwe regeringsmaatregelen (zie ook punt 5).

Tabel 5. Geraamde behoeften van het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen, 2022-2027, in EUR

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Pensioenen	4.668.373.704	4.699.575.599	5.083.150.846	5.805.538.849
ZIV-geneeskundige verzorging	2.915.005.000	2.912.979.000	3.159.225.000	3.514.275.000
ZIV-Uitkeringen	658.034.000	696.143.000	750.490.000	954.529.000
Overbruggingsrecht	8.819.596	8.521.196	8.489.319	8.694.168
Vaderschaps- en geboorteverlof	13.387.500	13.590.000	18.911.844	20.336.601
Dienstencheques moederschapshulp	6.260.289	6.324.840	6.894.076	9.731.551
Uitkering voor mantelzorg	2.747.828	3.304.636	3.966.406	7.459.900
Rouwverlof	2.984.101	2.989.800	3.120.454	3.355.539
Overdracht van pensioenrechten – EG	1.400.000	1.400.000	1.400.000	1.400.000
Asbestfonds	115.000	115.000	115.000	115.000
Welvaartsaanpassingen	0	0	54.800.000	328.100.000
Tijdelijke coronamaatregelen	107.576.360	123.456.760	0	0
Totale te financieren behoeften	8.384.703.378	8.468.399.831	9.090.562.945	10.653.535.608

Bron: dienst Financiën RSVZ

Wat de financiering van de sector geneeskundige verzorging betreft, wenst het ABC nog twee zaken op te merken:

Ten eerste wenst het Comité opnieuw de aandacht te vestigen op de berekening van de beperkte tussenkomst in de geneeskundige verzorging. Zoals het ABC reeds herhaaldelijk heeft onderstreept, werd in 2008¹⁸ het basisbedrag van de financiële tussenkomst wettelijk vastgelegd en wordt het sindsdien elk jaar aangepast aan de groeivoet van de bijdrageontvangsten. Dit aanpassingsmechanisme werd voor de periode 2017 – 2021 echter opgeschort, toen in 2017 in de sociale zekerheid nieuwe financieringsregels werden geïntroduceerd naar aanleiding van de 6e staatshervorming. Tot en met 2021 volgde de beperkte tussenkomst dan de evolutie van de gemiddelde gezondheidsindex. Vanaf 2022 moet het bedrag volgens de wet opnieuw gekoppeld worden aan de evolutie van de bijdrageontvangsten. Aangezien de groei echter een atypisch verloop kent tussen 2020 en 2022 als gevolg van de coronacrisis¹⁹, zal ook het bedrag van de beperkte tussenkomst - in de huidige stand van de wetgeving - atypisch evolueren in de periode 2022-2023. Om dit belangrijke neveneffect van de coronacrisis te neutraliseren pleitte het Comité er in eerdere adviezen voor om het bedrag van de beperkte tussenkomst ook voor de jaren 2022 en 2023 te koppelen aan de evolutie van de gemiddelde gezondheidsindex. De geplande koppeling van het bedrag aan de evolutie van de bijdrageontvangsten zou in het voorstel van het ABC dan ingaan vanaf 2024²⁰.

Ten tweede acht het ABC een meer fundamenteel debat over de financiering van de sector geneeskundige verzorging aangewezen in het kader van de evaluatie van de financiering van de sociale zekerheid. De sector wordt immers in belangrijke mate gefinancierd door de globale beheren zonder dat die laatsten (en inz. de sociale partners) nauw betrokken worden bij de beslissingen die voor deze sector worden genomen.

5 Geconsolideerd eindresultaat

In de technische raming van juni 2022 is het geconsolideerd eindresultaat negatief. Voor 2022 bedraagt het tekort 825,4 miljoen EUR. Er moet wel vermeld worden dat het tekort voor een groot deel veroorzaakt wordt door het terugstorten in 2022 van bedragen die in 2021 te veel ontvangen werden voor de evenwichtsdotatie (650,6 miljoen euro) en voor de alternatieve financiering ten behoeve van de geneeskundige verzorging (55,8 miljoen euro). Omdat verwacht wordt dat de toename van de te financieren behoeften (+ 25,80 %) in de periode 2022 - 2027 groter zal zijn dan de toename van de ontvangsten (+19,99 %), zijn de eindresultaten²¹ voor de komende jaren negatief.

Het Comité betreurt het negatief resultaat van het Globaal Financieel Beheer van de zelfstandigen. Hoewel het niet ongebruikelijk is dat het eindresultaat op het moment van de opmaak van de meerjarenramingen minder gunstig is dan het uiteindelijke resultaat op basis van de realisaties²²,

---

¹⁸ Artikel 6, § 1bis, van voornoemd koninklijk besluit van 18 november 1996.

¹⁹ Tussen de begrotingsjaren 2020-2021 atypisch hoog (+10%) en tussen de begrotingsjaren 2021-2022 atypisch hoog (+8%), hetzij een hogere groei dan die van de gezondheidsindex.

²⁰ Zie tevens advies 2021/15 'Alternatieve financiering 2022 en financiering geneeskundige verzorging 2022 – 2023'.

²¹ Zonder rekening te houden met de evenwichtsdotatie

²² Verslag 2019/02 van 2 augustus 2019 'Voorafbeelding van de begroting 2020 – meerjarenramingen 2021 – 2024'.

engageerde het ABC zich in zijn verslag 2022/02 om de budgettaire situatie van het sociaal statuut nader te analyseren om kennis te nemen van de precieze factoren die het tekort in de meerjarenramingen verklaren. Het Comité is ondertussen gestart met deze oefening. In afwachting van de resultaten wijst het Comité op het volgende:

- Het Globaal Financieel Beheer blijft nog financiële gevolgen ondervinden van de coronacrisis en heeft ook te lijden onder de huidige moeilijke socio-economische context.
- Tijdens deze legislatuur werden door de federale regering tot dusver een reeks nieuwe beleidsmaatregelen genomen waarvoor geen bijkomende financiering op structurele basis werd voorzien. Voor deze maatregelen werd ofwel i) niet gespecificeerd op welke manier de budgettaire impact voor het stelsel zou ondervangen worden²³, ofwel ii) uitdrukkelijk een financiering van de maatregelen via de evenwichtsdotatie vooropgesteld²⁴.

Het ABC waardeert de inspanningen tot verbetering van het sociaal statuut van de zelfstandigen. Zoals het echter heeft opgemerkt in eerdere verslagen²⁵ is het evenwel bezorgd over de uitgaven die deze maatregelen met zich meebrengen en over de afwezigheid van een structurele financiering om deze te dekken. Vooral omdat het ABC altijd gestreefd heeft naar een begroting in evenwicht. Het Comité wijst dus op het belang van budgettaire behoedzaamheid voor de komende periode om het begrotingsevenwicht te herstellen.

Tabel 6. Saldo van het Globaal Financieel Beheer Zelfstandigen, 2022-2027, in EUR

	2022 Begrotings- controle	2022 Technische ramingen van juni 2022	2023 Voorafbeelding	2027 Ramingen
Ontvangsten	7.994.434.450	8.161.467.554	8.744.368.766	9.792.892.680
Voorafnames	351.034.442	349.923.379	365.877.521	402.411.175
Te financieren behoeften	8.384.703.378	8.468.399.831	9.090.562.945	10.65.3535.608
Overdrachten RIZIV - voorgaande boekjaren	2.434.187	168.539.806	0	0
Geconsolideerd eindsaldo	-743.737.557	-825.395.462	-712.071.700	-1.263.054.103

Bron: dienst Financiën RSVZ

²³ De uitbreiding van het vaderschapsverlof (geraamd op 13,4 miljoen euro voor 2022 en 18,9 miljoen euro voor 2023), de verhoging van de minimumpensioenen (geraamd op 217,2 miljoen euro voor 2023, geraamd op 353,1 miljoen euro vanaf 2024), de hervorming van de overgangsuitkering (geraamd op 1,9 miljoen euro voor 2023), de invoering van een rouwverlof voor zelfstandigen (geraamd op 3,0 miljoen euro voor 2022).

²⁴ Dit is het geval voor de verhoging van de moederschapssuitkeringen (geraamd op 14,6 miljoen euro voor 2022) en het verlenen van de toegang tot het minimumpensioen aan sommige meewerkende echtgenoten (vanaf 2023 - geraamd op 1,0 miljoen euro voor 2023).

²⁵ Zie o.a. Advies van het ABC 2021/20 'Ontkoppeling van de bedragen van de moederschaps-, vaderschaps- en geboorte-uitkeringen' van 26 oktober 2021; Advies 2021/22 van het ABC 'Aanpassing van de overgangsuitkering' van 16 november 2021; Verslag 2021/04 van het ABC 'Tweede begrotingscontrole 2021 – Definitief begrotingsontwerp 2022' van 16 december 2021; Advies 2021/26 van het ABC 'Bedragen van de evenwichtsdotaties 2021 en 2022' van 16 december 2021; Verslag 2022/02 van het ABC 'Voorstel van begrotingscontrole 2022 – meerjarenramingen 2023 – 2027' van 1 april 2022.

Namens het Algemeen Beheerscomité voor het sociaal statuut der zelfstandigen, op 15 juli 2022:

Veerle DE MAESSCHALCK,
Secretaris

Jan STEVERLYNCK,
Voorzitter